

Augļa un placentas svara indekss pacientēm ar preeklampsiju un gestācijas diabētu

*Maija Lubgane^{1,2}, Ivanda Franckeviča^{1,2},
Ilze Štrumfa¹, Arvīds Jakovļevs¹*

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Patoloģijas katedra, Latvija

² Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Patoloģijas nodaļa, Latvija

Ievads. Augļa un placentas svara indekss (APSI) jeb attiecība starp bērna svaru piedzimstot un placentas svaru tiek izmantots placentas funkciju efektivitātes raksturojumam. Augsts vai zems APSI var būt placentas disfunkcijas marķieris. Jaundzimušajiem ar mazu dzimšanas svaru, kad netiek sasniegts ģenētiski noteiktais potenciālais dzimšanas svars, augļa un placentas svara indekss parasti ir samazināts.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Pētījuma mērķis bija noteikt augļa un placentas svara indeksa atšķirības pacientēm ar preeklampsiju un gestācijas diabētu, salīdzinot ar klīniski veselām sievietēm.

Pētījumā tika izmantoti secīgi retrospektīvi atlasīti gadījumi no 2012. līdz 2017. gadam Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas Patoloģijas nodaļas arhīvā, kuros placenta bija nosūtīta morfoloģiskajai izmeklēšanai preeklampsijas vai gestācijas diabēta dēļ. Kontrolgrupā tika iekļautas placentas ar tādu pašu gestācijas vecumu kā pētāmajām grupām. Tika analizēts mātes vecums, grūtniecību un dzemdību skaits, bērna vecums (gestācijas nedēļās), bērna svars un placentas svars bez nabassaites un apvalkiem. Veikta statistiska analīze ar *CIA* programmu, aprēķinot 95% ticamības intervālu (TI), un *IBM SPSS Statistics*, izmantojot T testu. Atšķirības tika uzskatītas par statistiski ticamām, ja $p < 0,05$.

Rezultāti. Tika atlasītas 165 placentas, no kurām 65 placētām morfoloģiskie izmeklējumi veikti mātēm ar preeklampsijas diagnozi, 35 – sievietēm ar gestācijas diabētu, bet 65 izmeklēšanai nosūtītās placentas bija no klīniski veselām kontrolgrupas sievietēm atbilstošā gestācijas laikā. Vidējie raksturlielumi: mātes vecums – 32,5 gadi; bērns dzimis 1,6. dzemdībās no 2,3. grūtniecības; bērna vecums – 33,1 gestācijas nedēļa. Jaundzimušā vidējais svars kontrolgrupā bija 2032,3 g (95% TI = 1890,8–2173,8), preeklampsijas grupā – 1710,5 g (95% TI = 1575,2–1845,5), gestācijas diabēta grupā – 2698,3 g (95% TI = 2283,2–3114,0). Placentas vidējais svars kontrolgrupā bija 361,4 g (95% TI = 331,3–391,5), preeklampsijas grupā – 305,0 g (95% TI = 279,0–331,1), gestācijas diabēta grupā – 418,1 g (95% TI = 361,6–474,4). Vislielākais APSI konstatēts gestācijas diabēta grupā – 6,8 (95% TI 6,0–7,6), vismazākais – preeklampsijas grupā – 5,8 (95% TI = 5,4–6,2), bet kontrolgrupā – 6,0 (95% TI = 5,6–6,4). Tika konstatēta statistiski ticama augļa un placentas svara indeksa atšķirība starp pētāmajām grupām (T tests, $p < 0,05$).

Secinājumi.

1. Jaundzimušo vidējais svars būtiski atšķiras pacientēm ar diagnosticētu preeklampsiju un gestācijas diabētu, salīdzinot ar kontrolgrupu.
2. Gestācijas diabēta slimnieču placētām bija vislielākais vidējais svars.
3. Vismazākais augļa un placentas svara attiecības indekss tika konstatēts pacientēm ar preeklampsiju.